

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام‌علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه ششصد و سی و نهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۲/۴/۳۰ مشتمل بر ادامه بررسی لایحه آیین دادرسی کیفری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه آیین دادرسی کیفری اعاده شده از سوی شورای محترم نگهبان.

ماده ۲۵۵: اشخاصی که در جریان تحقیقات ...

بررسی: در مورد مطالبه نمودن خسارت در ایام بازداشت در بین اعضاء دو نظر وجود داشت.

- ۱- دلیل بر ضمان و مطالبه خسارت وجود ندارد و بناء عقلاء نیز - در فرضی که بر اساس قانون شخص بازداشت شده است - بر ضمان نبوده و یا مشکوک الوجود است.
- ۲- در فرض تحقق اضرار و اتلاف به سبب بازداشت، ضمان ثابت است الا اینکه صدق اتلاف در فرض مشکل است.

ماده ۲۵۷: شخص بازداشت شده باید ظرف ...

بررسی: تعلیل مذکور در ذیل اصلاحیه مجلس - مبنی بر اینکه ماده ۲۵۷ خاص بوده و تنها ناظر به مطالبه خسارت

ناشی از بازداشت غیرقانونی است - صحیح نمی‌باشد.

توضیح اینکه مستفاد از تعلیل مذکور در ذیل اصلاحیه آن است که در فرضی که بازداشت موقت منجر به رفع پیگرد قانونی و تبرئه گردد بازداشت غیرقانونی می‌باشد و حال آنکه منصرف از ماده ۲۵۷ آن است که قاضی بر اساس قانون بازداشت مقدماتی می‌نماید - هر چند منجر به تبرئه و رفع پیگرد گردد - بنابراین بازداشت قانونی می‌باشد نه غیر قانونی.

موضوع ماده ۳۰ قانون نظارت بر رفتار قضات مصوب سال ۱۳۹۰، در مورد اشتباه یا تقصیر قاضی می‌باشد ولی موضوع ماده ۲۵۷ لایحه آیین دادرسی کیفری در مورد بازداشت موقت قانونی است که بر اساس مواد قانونی - نه اشتباه یا تقصیر قاضی - بازداشت انجام شده و پس از تحقیق و بررسی حکم به منع پیگرد و تبرئه صادر شده است و لذا ارتباطی به هم نداشته و تعارض یا عموم و خصوصی در بین نمی‌باشد.

ماده ۳۶۷: دادگاه برای شاکی، مدعی خصوصی ...

بررسی: اکتفاء به یک مترجم مورد وثوق مخالف با نظر حضرت امام خمینی «ره» در تحریرالوسیله مبنی بر اعتبار وجود

دو مترجم دارد، ایشان در تحریرالوسیله (ج ۲ ص ۳۶۶، کتاب القضاء، مسئله ۹) فرموده‌اند: «لو افتقر الحاکم الی مترجم لسماع الدعوی او جواب المدعی علیه او الشهاده یعتبر ان یکون شاهدین عدلین.»

ماده ۳۸۰، تبصره ۲: در جرائم منافی عفت چنانچه ...

بررسی: انحصار در دو مورد جرائم منافی عفت و جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور وجهی ندارد و مناسب است موارد دیگر از جمله جرائمی که انتشار آن باعث مشکلات امنیتی می‌گردد - هر چند خود از جرائم امنیتی نمی‌باشد - اضافه گردد.

ماده ۴۱۴: هر گاه مصلحت طفل اقتضا کند ...

بررسی: بر اساس نظر حضرت امام خمینی «ره» - مبنی بر اینکه الغائب علی حجتہ - شخص غائب حاضر محسوب نمی‌شود و در فرض وجود حجه برای او باید به حجه او توجه شود و فرمایش ایشان اطلاق داشته و شامل شخص صبی نیز می‌گردد و در نتیجه ماده مذکور خلاف اطلاق نظر حضرت امام خمینی «ره» (تحریر الوسیله ج ۲، ص ۳۷۷، القول فی شروط سماع الدعوی، ذیل مسئله ۵ و مسئله ۶) می‌باشد.

ماده ۴۷۷: در صورتی که رئیس قوه قضائیه رأی قطعی ...

بررسی: تبدیل عنوان «خلاف بین شرع» به عنوان «خلاف شرع» خلاف نظر حضرت امام خمینی «ره» (تحریر الوسیله، ج ۲، ص ۳۶۶، ابتدای کتاب القضاء، مسئله ۸) می‌باشد زیرا ایشان نقض حکم قاضی را فقط در دو فرض عدم جامعیه شرائط قضاء در قاضی اول و فرض اینکه حکم قاضی اول مخالف ضروری فقه [خلاف بین شرع] باشد جائز می‌دانند. توضیح این که در این جلسه تا پایان این ماده بررسی شد.

سید حسن طاهری خرم‌آبادی
رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان